

Prinsjesdag 2024: begroting ministerie van SZW

[Download hier](#) de vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het jaar 2025.

Samenvatting Valente

Hieronder volgt onze samenvatting per thema.

Bestaanszekerheid en brede welvaart zijn opnieuw de genoemde thema's. Het kabinet wil kwetsbare doelgroepen en lage middeninkomens ondersteunen en noemt in dit kader verschillende maatregelen. Het kindgebonden budget komt opnieuw terug en er wordt uitgebreid ingegaan op de arbeidsmigranten en het versterken van hun positie. Het kabinet wil ook een integrale schuldenaanpak.

Het kabinet wil een proactieve aanpak voor de sociale zekerheid zodat mensen actief benaderd worden wanneer zij recht hebben op een uitkering of toeslag: “Toeslagenwet en de bijstand, waaronder de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO). UWV, SVB en gemeenten kunnen mensen straks vooraf persoonlijk informeren over uitkeringen waar zij recht op hebben”.

Het kabinet wil een einde maken aan dat burgers de dupe worden van de ingewikkeldheid van sociale zekerheid zoals dat nu is ingericht, het kabinet wil meer maatwerk en meer de menselijke maat in de dienstverlening. Er is een agenda opgesteld vereenvoudiging van de sociale zekerheid en men wil ook de sociale wetgeving vereenvoudigen. Het kabinet streeft om hierover begin 2025 een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer te sturen.

Ons stelsel is erg ingewikkeld dus dit wordt dat een langdurig proces. Wij hopen dat vooral de burgers sneller en duidelijk worden geholpen. Wij zijn benieuwd hoe dit in de praktijk uitgevoerd gaat worden.

Koopkracht voor mensen met een laag (midden) inkomen

In de Miljoenennota: “De druk op de koopkracht na 2021 is afgenomen door lastenverlichting en loonstijging in combinatie met afnemende inflatie. Als reactie op de inflatie van de afgelopen jaren heeft de overheid maatregelen genomen om de koopkracht van Nederlandse huishoudens te ondersteunen. Gerichte maatregelen ter ondersteuning van het inkomen kunnen op gespannen voet staan met het uitgangspunt

dat werken moet lonen, bijvoorbeeld doordat de hoogte van toeslagen en heffingskortingen afneemt bij een hoger inkomen. Het kabinet heeft tijdens de augustusbesluitvorming de lasten voor middeninkomens verlaagd via de inkomstenbelasting, zodat werken meer gaat lonen, en **ondersteunt daarnaast kwetsbare huishoudens met een verhoging van een aantal toeslagen.**

Beide maatregelen dragen bij aan de koopkracht, evenals de hogere loongroei. De nominale lonen nemen dit jaar naar verwachting met 6,6% toe en volgend jaar met 4,3%, na de afgelopen jaren achtergebleven te zijn bij de inflatie. Hierdoor neemt de druk op de koopkracht af in 2024. De lonen zijn over de gehele periode 2021 tot en met 2024 ook minder hard gestegen dan de prijzen. In die termen zijn de lonen dus nog niet op het niveau van voor de inflatiepiek. In 2025 is de koopkracht voor het doorsnee huishouden naar verwachting wel weer op het niveau van 2021. Het kabinet raamt een koopkrachtstijging in 2025 van 0,7%”.

Geldzorgen

“Te veel mensen in Nederland kampen met ernstige geldzorgen, problematische schulden of leven onder of rondom de armoedegrens, met hardnekkige en wijdverspreide problematiek tot gevolg. Het kabinet wil een vangnet creëren voor mensen in de knel. Op deze manier krijgen mensen de ruimte om mee te doen in de samenleving en om zichzelf te ontwikkelen. Zo kan de vicieuze cirkel van (kansen)armoede doorbroken worden. Dit draagt bij aan het versterken van de bestaanszekerheid van meer mensen.”

De voortgang van het beleid wordt gemonitord en naar de Tweede Kamer gestuurd. De monitor heeft tot doel om inzicht te krijgen in de aard van de problematiek en hoe deze zich ontwikkelt. Het kabinet wil met een evenwichtig koopkrachtpakket de kwetsbare groepen en werkende middeninkomens ondersteunen.

Schulden

- In het regeerprogramma werd het ‘nationaal programma armoede en schulden’ aangekondigd, dit komt in de Miljoenennota niet terug. Martijn Schut heeft dit mooi samengevat in een blog, [zie hier](#).
- Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken, gebaseerd op het basispakket uit het IBO problematische schulden. Op de begroting blijkt het toegekende bedrag overigens een stuk lager dan wat het IBO becijferde.

- Een mooie ontwikkeling is dat er geïnvesteerd gaat worden in vroegsignalering. Daarbij zal het verbeterplan van SZW, VNG, NVVK en Divosa de basis voor vormen. Er wordt ook gekeken naar de rol die gerechtsdeurwaarders kunnen vervullen m.b.t. vroegsignalering.
- Het kabinet wil samen met gemeenten en andere maatschappelijke partners op buurtniveau mensen helpen met geldzorgen. Dit moet gebeuren door bestaande 'vindplaatsen' beter te benutten en die vindplaatsen beter in staat te stellen om geldzorgen eerder te signaleren en steviger te verbinden met informele netwerken (waaronder ervaringsdeskundigen).
- Het kabinet wil een integraal schuldenoverzicht invoeren.

Inkomen

- Het eigen risico blijft in 2025 €385, maar gaat met meer dan de helft (€165) omlaag in 2027. De premie van de zorgverzekering stijgt met zo'n 10 euro en de hoogte van de zorgtoeslag wordt €6,50 meer.
- In plaats van twee komen er drie tarieven in de inkomstenbelasting. Het tarief in de eerste schijf wordt verlaagd, wat positief is voor de laagste inkomens.
- De tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten wordt per 2027 afgeschaft.
- Kindgebondenbudget wordt verhoogd.
- Mensen met een noodgedwongen elders verblijvende partner worden voortaan gezien als alleenstaanden voor alle toeslagen, behalve de huurtoeslag.
- De aanvraagtermijn van zorg- en huurtoeslag wordt verlengd met 4 maanden.
- Terugvorderingen van uitkeringen worden vanaf 2025 netto teruggevorderd in plaats van bruto.

Kinderarmoede

- Het kabinet neemt maatregelen om (kinder)armoede te voorkomen om ervoor te zorgen dat de (kinder)armoedecijfers niet uitkomen boven het referentiejaar 2024. Op de middellange termijn blijft het kabinet zich inzetten om het in 2015 afgesproken sustainable development goal Armoede te realiseren: een halvering van het aantal vrouwen, mannen en kinderen dat in armoede leeft tegen 2030.
- Het Programma Schoolmaaltijden wordt verlengd. Het totale bedrag voor verlenging bedraagt 135 miljoen euro structureel. Hiervan wordt 45 miljoen euro per jaar gedekt uit de envelop Groepen in de knel.

Participatiewet

Samenhangend met de Participatiewet stimuleert de Wet banenafpraak en het quotum arbeidsbeperkten werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Deze wetten dragen bij aan de visie van SZW dat iedereen de kans moet krijgen om mee te doen en zich te ontwikkelen, en dat we tegelijkertijd zorgen voor een vangnet als het tegenzit. De afgelopen jaren is gebleken dat de Participatiewet niet altijd uitpakt zoals is bedoeld. Daarom is het traject Participatiewet in balans gestart. Eerder is met het Breed Offensief al gepoogd om de situatie van mensen met een arbeidsbeperking binnen de Participatiewet te verbeteren.

- Het wetsvoorstel Vereenvoudiging Banenafpraak, waarin onder andere de loonkostenvoordelen worden verruimd, zal ingaan per 1 januari 2026 in plaats van 1 januari 2025.
- Lees [hier](#) de reactie van Cedris over mensen die een ondersteuningsvraag hebben op de arbeidsmarkt zoals deelnemers van de sociaal ontwikkelbedrijven.

IPS en de gemeentelijke doelgroep

Voor mensen met een (ernstige) psychische aandoening is structureel budget voor IPS (Individuele Plaatsing en Steun) beschikbaar. Daarmee krijgt deze doelgroep begeleiding bij het verkrijgen en behouden van betaald werk. Bovendien krijgt de doelgroep hulp bij het combineren van betaald werk en de bestaande uitkering. Met dit budget kan in 2025 ook één cohort van de gemeentelijke doelgroep (mensen in de Participatiewet) meerjarig worden geholpen. Dit is apart benoemd in de Miljoenennota.

N.B. de doelgroep mensen met een UWV uitkering wordt niet apart benoemd in de Miljoenennota, dit is ondergebracht bij UWV.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's Uitvoering individuele plaatsing & steun

Met deze regelingen krijgen GGZ-instellingen subsidie voor de uitvoering van een Individuele Plaatsing en Steun-traject (IPS). **Het doel van deze regeling is om de inzet van IPS-trajecten voor de gemeentelijke doelgroep te bevorderen.** Voor ggz-cliënten met een common mental disorder (CMD) kan een tweejarig IPS-traject worden aangevraagd. Voor mensen met een ernstige psychische aandoening (EPA) kan een driejarig IPS-traject worden aangevraagd. De middelen voor IPS bestaan uit twee delen: middelen die al eerder voor 2025 en 2026 beschikbaar zijn gesteld, betreffen resterende kosten voor de IPS-trajecten die in 2023 en 2024 zijn gestart.

Zie voor meer informatie bij Divosa [IPS-regeling voor gemeenten met 1 jaar verlengd](#) | [Divosa](#) of de [analyse](#) van de Nederlandse ggz op bladzijde 28.

Als Valente zijn we blij met deze financiële middelen voor de gemeentelijke doelgroep. Wij hopen dat deze financiering structureel wordt net zoals dit voor de UWV doelgroep structureel is geworden. En we hopen dat ook voor de kleinere organisaties deze regeling gemakkelijker toegankelijk wordt.

Inclusieve arbeidsmarkt

In de memorie van toelichting wordt aandacht gevraagd voor mensen met een arbeidsbeperking: *“Het kabinet vergroot de baankansen van mensen met een arbeidsbeperking. Het kabinet zet stappen naar een inclusievere arbeidsmarkt waarin mensen met een arbeidsbeperking volop meedoen”*.

- SZW wil de banenafpraak verbeteren en beschut werk bevorderen met een rol voor de sociaal ontwikkelbedrijven.
- Het kabinet heeft de ambitie om het **voor mensen makkelijker te maken vanuit de uitkering (deeltijd) te gaan werken en de overgangen heen-en weer tussen dagbesteding, beschut werk, banenafpraak en regulier werk voor hen te versoepelen**. Daartoe is het programma Simpel Switchen in de Participatieketen opgezet
- SZW wil samen met OCW zorgen voor een betere aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt voor kwetsbare jongeren. Verder wordt niet heel erg uitgewerkt hoe mensen met een beperking meer aan het werk kunnen en ook meer kunnen worden ingezet in de krappe arbeidsmarkt. Daar liggen nog kansen, jammer dat het kabinet dit verder niet meer benoemt en expliciet uitwerkt. Wel wil men meer samenwerking in de arbeidsmarktregio's tussen de verschillende loketten en een makkelijker toegang tot de loketten van sociale zekerheid voor werkgevers en werknemers, zodat de vele regelingen beter op elkaar worden afgestemd en er meer samenwerking is tussen bijvoorbeeld gemeenten en UWV denk aan de overgang van een UWV-uitkering naar de bijstand.
- Lees meer op de website van Divosa [Miljoenennota: veel goede punten met schaduwrand | Divosa](#)

Arbeidsmigranten

Het kabinet noemt de inzet van arbeidsmigranten in het kader van de krapte op de arbeidsmarkt en hun inzet in verschillende sectoren. Het kabinet wil misstanden met arbeidsmigranten aanpakken en hun positie versterken:

Het kabinet maakt de strafbaarstelling van mensenhandel toegankelijker met het wetsvoorstel **‘Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel’**.

Hierin regelt de wetgever dat ernstige arbeidsmisstanden via het strafrecht kunnen worden aangepakt als 'ernstige benadeling'. Daarnaast introduceert men met dit wetsvoorstel een verruiming van de strafbaarheid voor ernstige arbeidsmisstanden. Naar verwachting treedt het wetsvoorstel medio 2025 in werking. **Ook wil het kabinet dat informatie voor iedere arbeidsmigrant eenvoudig vindbaar en toegankelijk is. En dat mensen hulp krijgen wanneer zij juridische ondersteuning nodig hebben. Hiertoe wordt de juridische hulp voortgezet die in 2024 van start is gegaan door Het Juridisch Loket.**